

Malý rytíř

Kamila Loučková (3. místo v I. kategorii)

V nevelkém útulném pokojíku na palandě pod květovanou dekou ležela malá holčička. Mohlo jí být pět let. Tento věk je časem vyzvídání a neustálých otázek.

Zuzka čeká na dědečka, protože jí slíbil vypravovat příběh či pohádku na dobrou noc. Jasnýma velkýma smaragdovýma očima sleduje dvojici mûr, jež krouží kolem lampičky. Takhle jí připadají docela krásné, ale zároveň směšné pro svůj neměnný krouživý pohyb. Ten se nezmění, ani když zaskřípou dveře a v dobré náladě vejde do pokoje dědeček. Usedne do proutěného křesla. „Chceš vyprávět o Popelce nebo raději o Sněhurce?“ Zuzka se na dědečka podívá a ospalým hlasem řekne: „Ty už znám. Sněhurku nazpaměť a Popelku i pozpátku.“ Dědeček tuto odpověď čekal, a tak se zeptal jinak: „O čem chceš tedy vyprávět?“ Zuzka se moc nerozmýšlela a hned vyhrkla: „O tvým prapraprapra... pradědovi.“ Dědeček sotva stačil spočítat všechna ta pra a určit, že se jedná o Václava Josefa, který žil asi tak v sedmnáctém století. Náhle mu po tváři přejely chmury. Rozhodně Zuzku nepotěší vyprávěním, že jeho prapra... pradědeček prostě každý den jen dřel do úmoru na poli a nic víc. Bude si to muset trochu zaonačit a dát tomu pohádkový nádech, aby svoji vnučku uspokojil zajímavým příběhem, který se kdysi odehrál v jejich rodině. Během chvíle složil skládku příběhu k obrazu svému. Už bylo načase, aby přerušil mlčení.

Bylo nebylo, kdysi dávno do jednoho království, kde žili lidé v míru a hojnosti, přišel obr. Snad si to tiché a malé královstvíčko už vyčerpalo svůj příděl štěstí nebo se smůla chtěla pobavit na jeho účet, kdo ví. Každopádně obr byl pro obyvatele katastrofou a změnil chod celé země. Napřed spořádal ovoce a zeleninu, pak dobytek, a když už i ten došel, začal jíst lidi. Každý týden v neděli mělo přijít sedm obětí. Samozřejmě, že nikdo nechtěl jít dobrovolně, proto je vždy vylosovali. A tak se k obru dostaly šlechtičny, rybáři, děvečky i kdekterý sedlák. A občas si obr zpestřil jídelníček o odvážlivce, který se rozhodl, že s obrem zúčtuje. S královstvím to vypadalo velmi bledě.

Přesuňme se ale blíž, do lesa u jedné malé vesničky, kde seděl malý Vašík s Katkou. Neměli obvykle čas na povídání, ale poté, co obr spořádal všechn dobytek, neměli co pást, a tak si povídali. S copatou veselou Katkou si Vašík povídal rád. Opět jako vždy seděli na kamenech porostlých mechem.

„Už to víš, Vašku, že obrovi přestává stačit sedm lidí týdně? Stará Barbara zpod lesa to říkala...“ Vašík, který věděl velmi dobře, že tato stará drbna ví zcela spolehlivě, co se kde šustne, se náhle zvedl. „Počkej, kam jdeš?“ volala na něj Katka. „Na obra, nechce se mi čekat, až mě vylosují a odvedou jako tele na porážku.“ Vašík udělal krok dopředu a rozběhl by se

pryč, kdyby ho Kát'a nechytila za ruku a vyčítavě se nezeptala: „Přeskočilo ti? Nemáš meč a kdybys ho měl, neuzvedneš ho a sotva se ti povede lépe než těm rytířům, kteří už se proti obrovi vydali.“ Kateřina to řekla skoro výsměšně, ale v podtónu byla slyšet starost. „A kdo říká, že budu bojovat mečem? Není nad zdravý selský rozum!“ Vašek se jí vysmýkl a rychle zmizel v hustém hvozdě. Doběhl domů, kde si vzal ze spíže pecen do zlatova upečeného chleba, a pak se vydal na cestu. Neměl to daleko, dva dny cesty po stezce. Ale Vašík znal kratší cestu lesem. Šel mezi stromy stále blíže k vršku, na kterém obr sídlil. Nakonec ho cestou přepadla noc. Mezi mraky prosvítal měsíc a sem tam jako bílá kaňka prosvítla i hvězdička. Vašík, unavený dlouhou cestou, brzy usnul.

Časně ráno se probudil. Závoje ranní mlhy mu zaclonily výhled na kopec. Ovšem nic netrvá věčně, a tak se mlha, i když zdráhavě, přece jen rozplynula. Chlapec došel na vyježděnou cestu, jež vedla přímo do doupěte obra. Vystoupal po ní až k rozvalinám staré, celé věky nepoužívané pevnosti. Zamrazilo ho, a i když pocítil strach, přece zavolal. „Obře, vylez ven!“ Ovšem obr je příliš vysoký na to, aby mohl slyšet chlapcův tenký hlásek, proto zavolal Vašík mnohem hlasitěji, nejsilněji, co mohl. Obr ho konečně zaslechl. „Co jsi? Rytíř nebo jednohubka?“ a podíval se na něj pohrdavým, výsměšným pohledem. „Aaaaani jedno. Nnnnnechci se s tebou bít,“ strachy koktal chlapec. Však mu srdce spadlo do kalhot, jaký měl z obra strach. Obr sám samolibě navrhl: „Chceš-li, abych odtud odešel, dej mi úkol, který bych nedokázal splnit, a já půjdu. Pokud to ale zvládnu, tak jsi předkrmem mé večeře!“ Obr si byl vítězstvím jistý. Vždyť znal takových věcí jako málokdo. Chlapec zoufale přemýšlel. Nakonec se uchýlil ke starému známému, ale velmi moudrému úsloví „Ve složitosti hledej jednoduchost a ne složitost.“ A protože hladový obr začal být netrpělivý, udělal Vašík to první, co ho napadlo. Zul si levou koženou botku a řekl: „Jsem rozhodnutý a můj úkol zní: Obuj si mou botu tak, abys ji nezničil.“ Obra to zaskočilo. Něco takového rozhodně nečekal. Chlapcovu botu si sotva obul na špičku palce. Celou nohu about nedokázal. A to obra rozčílilo do té míry, že vzteky botu roztrhal. Tím ale nesplnil Vaškův úkol. Dopálilo ho to tak, že se nadouval a nadouval, až samým vztekem puknul. Vašek se živ a zdrav vrátil domů a žil šťastně až do smrti.

Dědeček dovyprávěl. Zuzka již podřimovala. Dědeček se usmál a sám pro sebe si zamumlal: „Budu ti jednou muset říct, jak to bylo doopravdy.“ S tím zhasl lampičku a odešel z pokojíku...

A jak to bylo doopravdy? Řeknu vám to. Příběh se odehrává těsně po třicetileté válce. Ta léta byla velmi zlá. Obilí zadupal do země déšť a ten zbyteček, který zůstal, si vzal nový hrabě Johans. Zcela bezohledně zabavil lidem dobytek, ovoce, zeleninu i tu hrstku obilí, když

neměli na zaplacení daní, což neměl v té době nikdo, ba ani ten nejbohatší sedlák. Kraj zchudl. Sedlák, který chodil vždy lépe oblečen než ostatní, rázem vypadal jako strašák do zelí. Jen pan hrabě se promenádoval po kraji a ve svém honosném sídle v sametu a hedvábí. Hrabě byl na tehdejší poměry vysoký. Vždyť měřil přes dva metry.

Ovšem nebyl by to dědeček, aby si zlodušného hraběte nepředělal na obra. Konec konců vyjde to nastejno, povahu nezměníš, a jestli lidem bere vysoce postavený hrabě či pohádkový obr, je celkem jedno. Není v tom velký rozdíl, v obou případech bývá normální člověk bezbranný. A jak již dědeček naznačil, Vašík si rady věděl. Nešel se ovšem s panem hrabětem přetahovat na zámek, ale řekl doma: „Tím, že na něj budeme nadávat, nic nevyřešíme, musí se jednat, a co vím, ve Vídni na něj mají páky.“ Lidé tedy napsali prostřednictvím místního pana učitele stížnost. Kupodivu jako jedna z mála byla prošetřena a lidem bylo dáno za pravdu. Císařští úředníci pochopili, že pokud poddané sedře na dávkách místní pán, na císařskou pokladnu už nezbude. A co si budeme povídat, už tehdy platilo „Košile je bližší než kabát.“ A tak to Vaškovi vyšlo. Hrabě Johans se vrátil do Vídně. Nahradil ho mnohem rozumnější hrabě Bedřich, jenž vše napravil. A lidé byli Vaškovi vděční až do konce jeho života a ještě dlouho po jeho smrti se o něm ve vsi vyprávělo...

A po mnoha létech vyprávěl i dědeček. Pravda, aby z Vaška udělal pořádného hrdinu, pro svoji vnučku si z hraběte vyfřiducha udělal obra... a pohádka byla na světě.